

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าประมงที่สำคัญ มูลค่าการส่งออกในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมามีมูลค่าค่อนข้างสูง (โปรดดูตารางท้ายบทที่ 1 : ตารางสถิติมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง ปี ค.ศ. 1995-1999)¹ ประเทศผู้นำเข้าหลักสินค้าประมงไทย คือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป นอกจากนี้ตลาดส่งออกยังขยายไปถึงแคนาดา ออสเตรเลีย และประเทศต่าง ๆ ในอเมริกาใต้และตะวันออกกลางด้วย แต่ในขณะที่เดียวกันสินค้าประมงเป็นสินค้าที่ประสบปัญหาการถูกกักกัน (detention) และถูกตีกลับจากประเทศผู้นำเข้าหลักเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน การถูกกักกันจากสหรัฐอเมริกานั้นพบว่าสินค้าประมงเป็นสินค้าที่ถูกกักกันมากที่สุด (โปรดดูกราฟ 1 ท้ายบทที่ 1 : กราฟแสดงสินค้าอาหารไทยที่ถูกกักกันโดยสหรัฐอเมริกา)² โดยสาเหตุของการถูกกักกันส่วนใหญ่เกิดจากการพบสิ่งปลอมปนในสินค้า เช่น แมลง เส้นผม ขนสัตว์ เศษหินทราย เศษแก้ว เป็นต้น และพบการปนเปื้อนของสารเคมีและสารชีวภาพอีกด้วย (โปรดดูกราฟ 2 ท้ายบทที่ 1 : กราฟแสดงสินค้าประมงไทยที่ถูกกักกันโดยสหรัฐอเมริกา)³ นอกจากนี้สหภาพยุโรปได้ขึ้นบัญชีกักกันสินค้าที่ส่งออกจากบริษัทผู้ส่งออกอาหารทะเลไทย หลังจากตรวจพบเชื้อโรคและสารต้องห้ามปนเปื้อนอยู่ในอาหารทะเล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหามาจากความสะอาดในโรงงานหรือเกิดขึ้นในกระบวนการผลิตอาหารทะเล⁴

¹ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

² สุภสร ชัยวรรณ, "ศักยภาพสินค้าไทยภายใต้เงื่อนไขการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี", เอกสารประกอบสัมมนา เรื่อง ทางออกของไทยกับการแก้ปัญหาข้อกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี โดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, 23 กันยายน 2542.

³ เรื่องเดียวกัน.

⁴ "มลพิษอ่าวไทยทำพัง อียูตีกลับสินค้า 8 บริษัท," ประชาชาติธุรกิจ (25 ก.ค.-18 ส.ค. 2542) : 1,4.

สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปได้ออกกฎหมายภายในกำหนดให้สินค้าประมงที่ผลิตในประเทศและที่จะนำเข้ามาจำหน่ายยังประเทศของตนนั้นจะต้องทำการผลิตภายใต้ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP) System) (ซึ่งต่อไปในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้คำว่า "ระบบ HACCP") เพื่อป้องกันและควบคุมคุณภาพความปลอดภัยของสินค้าประมงจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชากรภายในประเทศ กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว โดยกฎหมายของสหภาพยุโรปนั้นมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 ส่วนกฎหมายของสหรัฐอเมริกามีผลใช้บังคับในปี ค.ศ. 1997 ดังนั้นประเทศใดที่ต้องการจะส่งออกสินค้าประมงไปจำหน่ายยังประเทศดังกล่าวก็จะต้องผลิตสินค้าประมงภายใต้ระบบ HACCP ด้วย และด้วยเหตุที่สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกหลักสินค้าประมงของประเทศไทย กฎหมายดังกล่าวจึงมีผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศ กองควบคุมตรวจสอบผลิตภัณฑ์และการแปรรูปสัตว์น้ำ กรมประมง ได้เข้ามารับผิดชอบและดูแลในเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992 โดยได้จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่เจ้าของโรงงานผลิตสินค้าประมงเกี่ยวกับระบบ HACCP และเป็นผู้รับรองผู้ผลิตสินค้าประมงไทยภายใต้ระบบ HACCP ที่ต้องการส่งออกสินค้าประมงไปยังสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ปัจจุบันพบว่าผู้ผลิตสินค้าประมงไทยที่ขึ้นทะเบียนกับทางกรมประมงสามารถจัดทำ การผลิตภายใต้ระบบ HACCP เพิ่มสูงขึ้น โดยในจำนวนผู้ผลิตสินค้าประมงที่ขอรับการบริการจากทางกรมประมงทั้งสิ้น 221 รายนั้น มีจำนวนผู้ผลิตสินค้าประมงที่ได้รับการรับรองตามระบบ HACCP แล้วทั้งสิ้น 141 ราย โดย 85 ราย หรือประมาณ 80 % เป็นโรงงานที่ปฏิบัติตามระบบ HACCP ตามหลักเกณฑ์ของสหรัฐอเมริกา⁵ ซึ่งผู้ที่ได้รับการรับรองแล้วนั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้ผลิตขนาดใหญ่ แต่ผู้ผลิตขนาดเล็กยังคงประสบปัญหาในการจัดการคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ผลิตสินค้าประมงไทยได้รับจากการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปที่กำหนดให้นำระบบ HACCP มาใช้ในการผลิตสินค้าประมง

---

⁵ สัมภาษณ์ ศิริลักษณ์ สุวรรณรังษี, หัวหน้าศูนย์ควบคุมตรวจสอบสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ กรุงเทพฯ, 4 กุมภาพันธ์ 2543.

นั้น จะถือว่าสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปใช้กฎหมายภายในของตนมาบังคับโดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อปกป้องชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชากรในประเทศตน แต่ที่แท้นั้นมีเจตนาที่จะใช้เป็น เครื่องมือในการกีดกันทางการค้าโดยแอบแฝงได้หรือไม่ และหากว่าประเทศไทยในฐานะที่เป็น รัฐสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) (ซึ่งต่อไปในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้จะใช้คำว่า “WTO”) จะร้องเรียนต่อ WTO เพื่อยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายของประเทศ ดังกล่าวด้วยเหตุผลที่ว่ากฎหมายนี้ขัดกับข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS Agreement) ได้หรือไม่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาเนื้อหาและหลักการ ต่าง ๆ ที่สำคัญของข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช กฎหมายควบคุม คุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป การควบคุม คุณภาพสินค้าประมงไทยด้วยระบบ HACCP ปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบกิจการสินค้า ประมงไทยในการจัดทำระบบดังกล่าว ตลอดจนข้อพิพาทคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรการ สุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้ข้อตกลง SPS เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าการบังคับใช้กฎหมาย ควบคุมคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปขัดกับ ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชหรือไม่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษากฎเกณฑ์ หลักการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่สำคัญของข้อตกลงว่าด้วย มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช กฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป และการควบคุมคุณภาพสินค้าประมงไทยด้วยระบบ HACCP
2. วิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปต่อสินค้าประมงไทยส่งออกว่าขัดกับข้อตกลงว่าด้วยมาตรการ สุขอนามัยและสุขอนามัยพืชหรือไม่
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในกรณีที่จะร้อง เรียนการบังคับใช้กฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปต่อสินค้าประมงไทยภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัย พืช

3. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาและวิเคราะห์กฎเกณฑ์ หลักการ และเงื่อนไขที่สำคัญของ ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช กฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้าประมง ด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป การควบคุมคุณภาพสินค้าประมงไทย ด้วยระบบ HACCP และปัญหาที่ผู้ผลิตสินค้าประมงไทยได้รับจากการปฏิบัติตามระบบ HACCP รวมทั้งศึกษาข้อพิพาทคดีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชตามข้อตกลง ว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช เพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิจัย

4. วิธีการศึกษาวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสารจากหนังสือและวารสารที่เกี่ยวข้อง และเป็นการวิจัยภาคสนามโดย ทำการสัมภาษณ์ผู้ผลิตสินค้าประมง บุคคลในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย

5. สมมติฐานของการวิจัย

การที่สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปออกกฎหมายภายในบังคับให้สินค้าประมงที่วางจำหน่ายในประเทศของตนต้องทำการผลิตภายใต้หลักการของระบบการวิเคราะห์อันตรายและ จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม หรือระบบ HACCP เพื่อเป็นการประกันคุณภาพความปลอดภัยของสินค้า นั้นไม่ขัดกับข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกฎเกณฑ์ หลักการ และเงื่อนไขต่างๆ ที่สำคัญของข้อตกลงว่าด้วย มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ระบบ HACCP และกฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้า ประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ตลอดจนการควบคุมคุณภาพ สินค้าประมงไทยตามระบบ HACCP

2. เป็นแนวทางในการพิจารณาการตัดสินใจของหน่วยงานรัฐในกรณีที่จะร้องเรียนการบังคับใช้กฎหมายควบคุมคุณภาพสินค้าประมงด้วยระบบ HACCP ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปต่อสินค้าประมงไทยภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. กุ้ง												
(1) กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง	0306203103, 030611	1995	175,090,670	50,302,046,831	14,086,449	2,952,029,789	50,737,921	18,594,626,075	44,384,911	13,540,917,484	20,712,330	4,958,654,122
	030612, 030613,	1996	171,460,394	44,491,248,894	14,728,580	3,167,895,081	35,574,670	12,514,043,813	41,811,847	12,092,602,464	18,274,812	4,231,810,231
	030621, 030622	1997	137,119,690	41,203,273,555	10,705,932	3,495,304,803	27,803,544	12,277,194,322	37,990,990	14,516,202,400	13,389,651	3,866,377,436
		1998	150,013,071	58,343,318,809	15,632,523	4,845,157,980	21,992,335	12,723,671,169	52,406,248	20,559,504,313	15,852,100	5,972,008,453
		1999	138,105,039	48,348,243,950	13,598,508	3,546,273,672	21,803,853	10,983,926,622	52,745,392	19,652,070,716	8,083,064	2,671,138,041
(2) กุ้งแห้ง	0306230204	1995	1,532,267	350,335,478	3,020	91,234	142,493	33,406,903	191,008	46,738,540	122,759	34,372,907
		1996	1,295,339	323,487,393	2,041	202,083	92,187	24,579,684	206,427	52,588,312	97,606	29,806,552
		1997	1,124,924	300,680,026	-	-	43,940	11,705,221	198,876	47,743,390	80,331	27,892,143
		1998	1,245,318	380,936,277	200	75,807	32,745	11,540,160	267,804	75,511,769	146,082	41,763,325
		1999	1,074,378	332,001,388	25	3,131	109,711	32,063,598	247,039	63,935,223	67,651	23,288,851
(3) กุ้งต้มสุกแช่เย็น	0306230305	1995	1,648,666	617,867,272	15,623	936,059	959,776	415,983,424	299,972	111,770,522	207,579	44,055,761
		1996	788,296	250,520,424	10,558	3,202,862	246,520	89,591,753	287,686	98,720,030	15,108	4,157,365
		1997	300,489	99,376,660	6,000	49,578	152,400	59,894,957	16,330	7,028,009	300	36,000
		1998	6,496,064	82,456,262	-	-	80,710	39,108,370	-	-	-	-
		1999	38,283	15,911,651	1,640	1,106,772	25,641	11,504,079	-	-	6	1,680

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2. ปลาน้ำจืด												
(1) ปลาน้ำจืดแช่เย็น	0307490110, 0307490123	1995	55,245,380	7,175,876,608	2,567,862	140,547,204	27,565,881	5,399,193,020	1,653,529	134,236,079	16,625,860	1,038,011,009
แช่เย็นจนแข็ง	0307490211, 0307510001, 0307590104, 030741	1996	56,725,413	6,958,142,505	2,271,432	142,669,168	26,399,310	4,953,551,566	2,087,913	166,529,048	16,755,724	1,083,350,747
		1997	67,307,621	9,500,487,639	1,754,924	154,194,422	28,596,284	6,110,733,408	1,896,213	197,282,199	13,686,751	1,276,115,241
		1998	78,137,770	11,636,992,819	2,342,274	204,383,840	28,966,580	6,964,877,935	2,269,456	25,939,346	28,915,941	2,764,925,629
		1999	42,645,512	4,535,852,260	2,669,384	200,588,127	32,036,275	9,244,181,767	3,143,915	293,954,937	27,671,495	2,046,319,961
(2) ปลาน้ำจืดแห้ง	0307490192, 0307490293, 0307590907	1995	1,087,124	410,426,167	12,000	500,856	774,064	356,506,600	13,116	4,959,426	94,238	13,819,600
		1996	815,080	338,766,224	15,696	103,067	596,262	282,489,700	29,049	9,109,975	32,973	12,628,640
		1997	410,337	180,491,144	36,003	4,813,548	230,265	129,217,161	4,584	1,546,392	24,225	11,237,076
		1998	438,432	184,367,179	6,394	1,402,198	210,685	130,271,329	16,751	5,558,398	31,345	10,813,309
		1999	466,666	189,039,351	5,572	1,187,710	220,966	125,182,238	24,356	8,769,097	18,212	6,536,675
(3) ปลาน้ำจืดแปรรูป	1605900223	1995	3,311,698	482,597,346	108,950	9,904,811	2,850,751	411,777,464	45,262	8,655,165	165,786	16,905,645
		1996	2,725,176	373,935,978	77,382	9,128,128	2,420,108	321,802,658	25,885	7,655,184	79,131	6,901,112
		1997	6,072,687	953,049,089	73,797	11,451,414	5,285,917	823,555,264	19,171	6,125,815	522,314	56,339,079
		1998	4,981,772	989,815,448	52,894	12,556,752	3,620,209	778,985,969	46,652	8,134,578	1,047,211	112,733,859
		1999	7,217,150	1,222,609,987	197,059	27,284,948	5,952,490	1,047,946,312	124,761	18,215,322	718,799	64,152,555

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
3. ปลา												
(1) เนื้อปลาคอดแช่เย็น	0304	1995	96,126,257	6,409,355,664	6,542,768	325,860,367	66,459,343	4,463,003,708	7,269,172	649,418,198	2,712,518	212,063,653
แช่แข็ง		1996	85,545,851	5,563,029,821	7,364,520	395,749,128	62,206,588	4,012,701,655	413,395	401,646,797	2,459,946	221,246,574
		1997	98,416,267	7,543,803,121	8,867,561	581,572,632	69,686,621	5,358,092,529	3,907,128	508,733,512	2,568,806	317,526,334
		1998	101,194,703	7,572,525,965	8,605,507	566,722,787	72,122,768	4,985,534,222	4,647,066	727,566,911	2,706,248	394,771,557
		1999	114,800,022	9,043,712,523	12,224,505	771,489,760	75,352,929	5,677,999,818	6,180,204	880,018,982	4,029,759	555,071,656
(2) ปลาคอดแช่เย็น แช่แข็ง	03020303	1995	213,842,920	3,449,274,738	109,914,955	732,661,970	3,606,789	288,967,199	1,725,632	140,478,693	2,030,899	189,762,849
		1996	221,286,811	4,010,950,229	114,889,242	787,265,849	9,091,610	747,597,336	1,910,053	127,890,941	1,712,836	114,730,144
		1997	228,458,338	4,647,516,374	128,568,762	949,007,862	7,982,316	744,713,434	1,692,550	145,454,031	1,526,385	124,989,414
		1998	281,098,559	7,132,620,277	111,871,263	994,660,778	5,898,813	685,222,880	1,841,227	201,355,716	11,546,254	587,301,685
		1999	251,764,253	5,473,469,527	131,276,381	1,130,619,316	6,874,753	847,068,183	2,626,393	218,672,547	9,604,839	429,794,610
(3) ปลาแห้ง	0305599005, 030530,	1995	17,656,258	640,433,080	4,309,922	63,921,291	1,382,067	209,602,667	265,828	38,259,271	159,060	13,051,133
	030541, 030542, 030549,	1996	18,476,047	652,043,623	519,874	19,507,761	1,461,114	225,710,758	251,503	31,314,002	125,995	15,673,641
	030551, 030561, 030562,	1997	20,833,358	698,961,151	4,315,826	54,781,682	972,699	148,897	200,964	28,912,237	118,724	15,663,987
	030563, 030569	1998	19,584,027	827,977,094	2,769,379	59,450,809	879,475	142,818,260	285,486	46,681,339	143,027	19,239,046
		1999	513,230	19,303,277	3,875,962	89,468,116	891,710	145,363,323	177,094	25,887,740	137,705	18,615,038

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
(4) ปลา มีชีวิตและแพร่พันธุ์	0301	1995	4,881,326	358,430,916	154,745	10,479,162	73,971	6,439,152	174,401	15,921,130	86,102	7,532,659
		1996	5,877,350	485,646,079	174,223	11,579,430	102,901	6,737,356	179,721	14,919,124	83,011	7,053,955
		1997	8,695,049	703,715,217	179,516	9,852,900	138,621	11,367,344	234,769	21,311,412	123,102	13,172,381
		1998	7,980,750	656,015,941	145,300	12,887,234	293,184	19,469,664	153,551	26,357,888	159,804	12,776,533
		1999	9,502,656	1,037,461,749	169,989	16,952,301	577,913	49,500,105	198,821	36,314,727	115,343	14,119,288
4. สัตว์น้ำที่มีเปลือกแข็ง												
(1) ปู แขนง แข็ง หนึ่งหรือต้ม	0306, 030614, 030624	1995	183,170,880	52,088,619,312	14,199,929	2,962,198,863	53,690,807	3,015,889,670	45,127,311	13,770,592,741	13,815,720,052	5,051,440,172
		1996	168,196,477	44,602,385,776	14,801,799	3,178,852,622	36,833,675	12,831,342,926	42,754,971	12,384,161,578	18,465,649	4,289,079,740
		1997	176,366,966	60,002,151,881	16,163,074	4,875,975,894	29,219,760	13,049,112,575	53,236,699	20,826,073,373	16,075,296	6,032,746,855
		1998	148,153,109	49,951,348,927	14,313,516	3,602,583,372	23,049,600	11,417,824,029	53,636,634	19,986,022,627	8,179,166	2,708,870,194
		1999	146,208,463	48,443,715,225	14,031,123	351,885,500	29,073,754	12,620,362,518	38,743,602	14,728,563,921	13,592,726	3,909,011,601
(2) หอย	0307910024, 030791005	1995	721,790	110,609,465	49,330	3,795,817	93,371	24,300,978	12,256	1,275,538	60,606	4,803,933
	0307990019, 030799002	1996	865,761	131,966,086	105,010	2,977,651	175,466	31,398,219	2,365	273,395	13,950	2,140,289
	0307990054, 030710,	1997	1,863,939	20,569,665	49,767	2,378,887	82,937	27,864,756	5,598	1,089,548	67,547	7,253,721
	030721, 030729, 030731,	1998	2,434,593	266,961,116	5,085	1,750,414	322,660	35,766,493	21,974	1,746,811	490,937	42,328,484
	030739, 030760	1999	6,685,524	417,135,633	28,264	3,014,987	420,181	58,144,012	13,444	993,100	670,180	42,868,539

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
(3) อื่น ๆ	0307910037, 030791004	1995	6,774,640	638,929,435	466,041	47,124,194	761,240	180,049,826	478,918	89,812,296	1,640,274	160,312,768
	0307910093, 030799004	1996	5,318,577	643,548,770	510,171	39,730,225	586,513	111,182,997	957,434	170,003,585	1,357,651	141,983,482
	0307990090, 030619,	1997	5,072,189	600,388,720	243,580	26,650,642	1,389,132	94,464,860	1,163,100	222,424,914	762,311	104,172,175
	030629	1998	6,180,280	968,657,560	50,845	12,905,275	1,082,001	172,407,320	1,178,109	257,048,470	2,031,803	268,281,445
		1999	1,835,646	980,715,639	214,997	31,145,389	436,948	107,981,600	1,520,398	260,464,904	2,645,547	292,102,636
(4) แมงกะพรุนแห้ง	0307990034	1995	4,495,210	161,483,469	2,069,040	14,889,999	500,900	37,427,463	16,580	2,088,036	1,520	139,542
		1996	9,506,723	328,383,320	1,931,994	16,625,194	2,314,377	59,976,797	13,923	175,221	23,700	2,728,509
		1997	5,913,353	206,070,202	1,810,622	16,986,121	1,766,565	55,912,736	39,123	1,509,896	17,600	832,716
		1998	2,454,530	109,527,899	443,625	5,448,157	396,575	18,127,941	-	-	2,200	251,043
		1999	9,259,373	381,905,595	1,546,336	13,970,213	3,740,675	149,582,819	138,311	4,731,007	5,600	705,726
(5) สัตว์น้ำอื่น ๆ	0305591004, 030791001	1995	1,670,427	392,633,797	19,653	9,549,655	695,510	199,844,576	115,359	236,691,860	330,410	23,965,748
	0511991009, 051199200	1996	1,615,228	299,397,117	57,204	10,122,259	724,751	140,512,360	130,806	24,355,663	282,293	21,018,008
	0511999004, 030510,	1997	1,681,876	348,796,857	25,313	15,313,392	784,915	88,919,597	1,076,120	23,433,530	382,625	15,698,822
	030520, 051191,	1998	2,205,373	440,463,030	321,883	134,387,626	596,256	37,879,618	86,924	30,482,792	190,810	33,083,261
	0508,0509,0510	1999	2,234,023	624,753,246	1,554,452	297,466,552	849,884	55,214,129	127,520	26,746,707	189,154	39,078,463

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1.อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป												
1.1 อาหารทะเลกระป๋อง	1604140100	1995	221,244,441	13,629,373,369	1,744,527	111,395,772	13,793,822	1,141,521,010	53,384,098	3,269,035,067	63,454,397	3,559,002,294
(1) ทูน่ากระป๋อง	1604140100	1996	188,464,880	12,384,827,843	2,976,219	184,117,084	10,820,317	904,849,960	42,969,633	2,823,774,996	46,191,521	2,788,627,873
	1604140100	1997	203,761,753	17,338,572,406	2,845,981	224,320,912	10,422,748	1,081,156,370	52,453,165	4,621,393,153	41,231,520	3,330,949,439
	1604140100	1998	227,318,992	25,177,831,188	835,967	307,506,192	8,202,196	1,140,249,875	67,041,228	7,532,257,295	39,432,147	4,270,136,192
	1604140100	1999	259,052,506	21,886,259,858	2,488,583	211,657,042	12,092,920	1,367,003,487	88,832,276	7,124,787,273	38,950,067	3,133,341,514
(2) ราวรีดเค้นกระป๋อง	1604130140	1995	41,676,948	1,295,444,579	11,336,515	359,723,744	78,417	2,097,907	3,172,090	141,454,307	1,180,871	42,308,016
	1604130140	1996	35,707,156	1,215,445,868	11,466,689	387,433,887	30,550	1,405,081	3,320,384	132,120,129	1,039,635	45,103,277
	1604130140	1997	38,748,509	1,299,421,559	9,023,298	342,395,129	28,711	2,343,660	2,935,506	145,513,961	672,542	33,717,399
	1604130140	1998	37,926,231	1,810,499,963	5,620,713	236,657,749	16,689	977,822	3,676,358	224,707,804	894,801	51,365,779
	1604130140	1999	45,934,061	1,441,606,100	7,543,965	309,260,448	30,346	1,958,484	4,180,514	234,547,556	993,362	57,683,369
(3) ปลากระป๋องอื่นๆ	160411, 160415	1995	19,771,421	709,933,489	779,505	17,074,533	437,524	17,490,235	514,404	21,929,888	2,672,823	151,301,924
	160411, 160415	1996	15,584,577	586,344,145	1,045,150	42,756,160	37,178	1,678,270	420,351	23,591,899	2,055,271	99,111,588
	160411, 160415	1997	15,152,473	705,067,362	685,068	28,769,160	208,692	13,429,824	777,128	42,209,040	922,730	235,538,318
	160411, 160415	1998	18,127,660	966,041,170	27,311,963,772	11,985,992	14,425	1,798,424	877,193	86,392,813	1,395,899	103,151,874
	160411, 160415	1999	17,353,405	814,562,667	839,002	31,115,514	401,986	21,034,156	694,849	68,181,551	1,132,016	69,577,646

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
(4) ปูกระเบื้อง	160510	1995	8,008,078	1,328,189,026	127,264	12,484,106	794,567	256,764,328	1,434,729	206,290,348	4,411,175	657,733,730
		1996	6,157,167	1,023,441,578	124,416	14,535,485	682,631	210,054,975	1,300,380	224,276,451	3,185,211	449,376,582
		1997	6,067,426	1,429,042,609	26,097	4,405,625	760,763	247,261,739	1,548,269	464,692,189	2,930,268	569,591,540
		1998	7,176,683	2,401,967,657	22,750	3,905,496	477,104	221,723,554	3,606,348	1,518,336,358	2,323,365	483,325,490
		1999	7,615,320	2,460,326,741	63,706	16,788,456	546,180	241,463,975	3,680,811	1,459,922,182	2,372,687	557,890,197
(5) กุ้งกระเบื้อง	160520	1995	58,754,636	11,032,327,558	1,618,488	497,601,493	12,602,818	3,787,596,994	24,564,286	7,573,321,523	10,489,507	2,009,363,890
		1996	67,247,557	18,706,987,724	2,202,440	630,587,270	15,520,261	4,416,665,579	28,052,717	9,162,999,536	10,531,749	2,125,856,833
		1997	73,492,649	28,115,404,872	2,758,714	1,087,411,932	16,472,318	6,213,773,377	32,426,276	14,878,577,047	9,156,080	2,277,632,307
		1998	84,645,829	37,011,256,005	5,302,175	2,365,537,677	17,773,848	8,288,238,725	40,424,413	19,839,762,993	9,824,332	2,813,034,687
		1999	10,388,499	38,902,837,597	6,983,586	2,672,713,237	18,759,534	7,797,333,097	53,484,438	21,802,375,620	8,409,179	2,352,576,863
(6) อาหารทะเลกระเบื้องอื่นๆ	1605900114	1995	4,655,225	285,737,567	71,960	7,818,429	285,429	18,186,394	1,688,877	97,531,998	433,225	29,752,918
(6.1) หอยลายบรรจุ		1996	4,233,817	267,899,999	59,808	6,714,834	267,060	19,774,811	1,666,669	105,453,208	340,746	20,797,604
ภาชนะอัดลม		1997	4,554,714	323,779,627	31,530	7,730,973	378,592	29,792,916	1,919,449	130,576,726	476,827	33,110,529
		1998	5,145,108	397,661,492	100,260	11,368,840	258,996	23,219,410	2,664,749	205,240,232	478,092	35,135,730
		1999	5,500,842	351,954,248	92,371	11,373,465	320,264	25,037,633	2,743,565	172,846,370	336,211	21,174,109

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.		
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
(6.2) ปลาหมึกบรรจุ	1605900210	1995	108,385	13,795,101	-	-	20,432	5,284,667	3,511	237,195	71,484	5,471,424	
ภาชนะอัดลม		1996	670,169	59,344,375	28,685	3,016,307	14,736	4,917,782	7,092	890,821	557,307	44,537,006	
		1997	958,817	98,014,977	7,196	780,169	3,582	623,687	4,129	841,920	835,858	82,181,792	
		1998	1,381,053	188,484,690	5,239	778,550	58,554	11,830,423	29,961	5,299,508	1,116,963	145,281,755	
		1999	782,281	99,012,036	655	181,810	17,867	5,950,036	9,346	1,688,224	697,614	83,243,244	
1.2 อาหารทะเลแปรรูป	1604130200	(1.1) ปลาซาร์ดีน	1995	394,387	16,198,800	192,518	5,456,219	65,595	7,477,547	-	-	8,216	446,875
		1996	436,939	16,593,259	300,143	10,914,335	37,744	2,066,607	7,321	263,651	2,732	158,592	
		1997	307,835	14,661,001	92,462	2,446,556	18,000	2,045,214	5,833	266,612	15,500	477,750	
		1998	648,351	25,023,070	52,237	1,898,755	6,155	338,645	24,708	1,476,189	15,500	672,697	
		1999	1,032,504	36,273,305	464,305	16,892,786	13,633	780,643	72,811	2,846,141	250	23,967	
(1.2) สัตว์น้ำประเภท	160540	ครัสเตเชียชนิดอื่น ๆ	1995	5,636,129	750,259,165	61,641	8,041,588	3,230,972	503,179,998	387,337	36,703,320	1,553,088	151,295,225
		1996	6,589,809	800,111,202	93,239	8,072,549	3,922,631	519,744,428	711,324	72,390,362	1,404,283	137,857,250	
		1997	4,866,431	600,288,892	86,150	10,078,908	1,633,539	254,880,256	1,032,468	105,394,779	146,932,575	146,392,575	
		1998	3,405,194	518,705,844	114,630	5,735,793	1,228,227	252,283,946	941,736	116,271,588	424,204	59,575,379	
		1999	3,355,465	460,975,098	112,154	4,098,896	1,195,963	216,035,001	925,566	110,271,571	419,085	43,731,641	

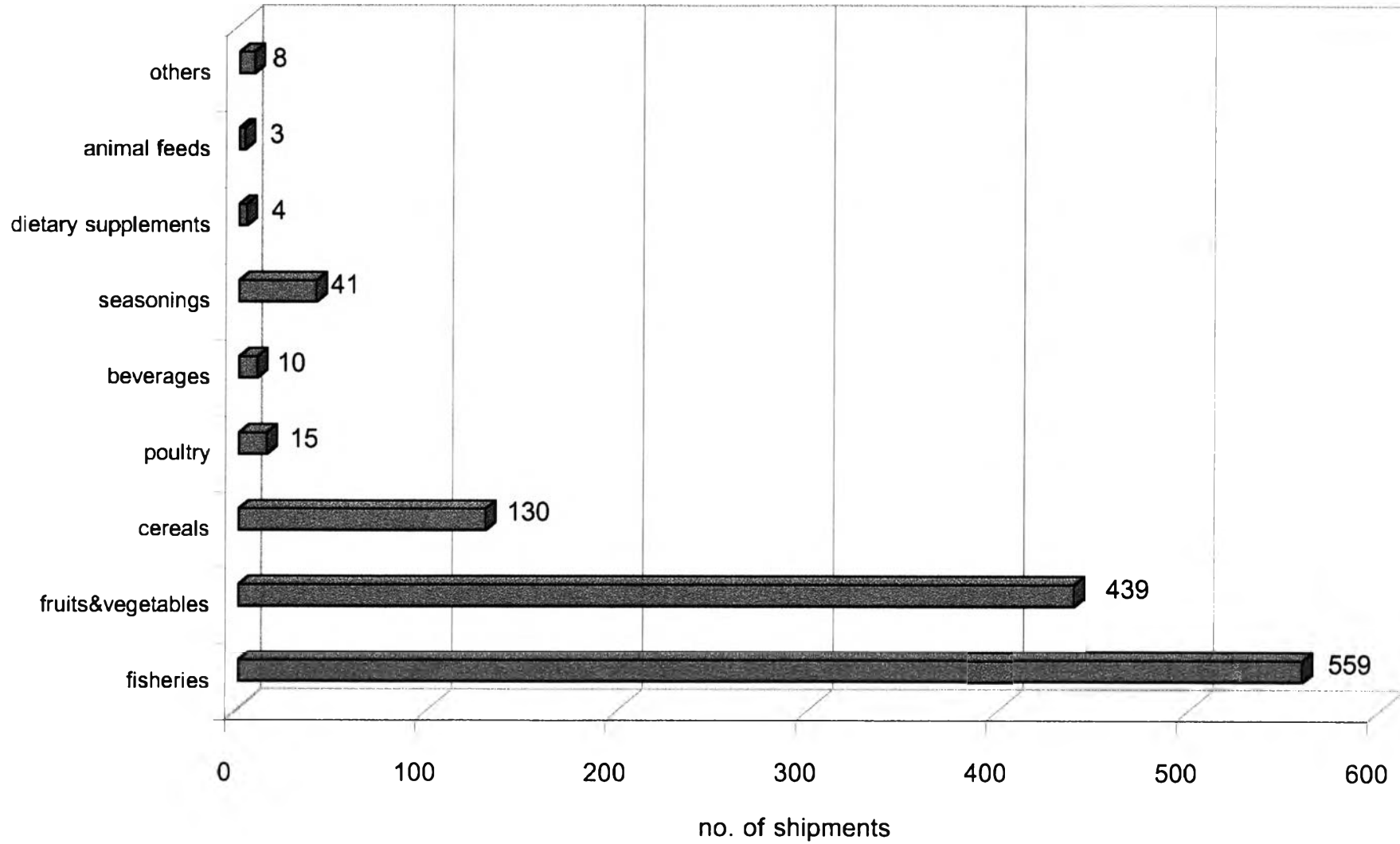
ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร

รายการสินค้า	พิกัด Harmonize	ปี	WORLD		ASEAN		JAPAN		U.S.A.		E.U.	
			ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
(1.3) หอยลาย	1605900122	1995	433,810	50,697,991	2,000	190,640	425,344	50,039,925	-	-	-	-
		1996	518,737	60,431,506	5,820	765,748	457,000	56,238,936	-	-	27,104	1,790,359
		1997	1,170,593	113,873,773	6,152	751,875	578,416	63,238,308	353	128,382	324,392	25,531,838
		1998	3,949,092	312,196,607	1,732	388,235	1,316,931	103,236,289	18,773	2,741,935	1,746,027	126,918,755
		1999	5,897,226	444,049,315	90,294	7,550,762	2,022,072	158,185,314	114,440	7,827,249	2,398,929	161,293,348
(1.4) อื่น ๆ	1605900904	1995	51,335,546	3,355,029,236	3,031,525	169,452,614	18,922,602	1,453,422,567	1,492,539	111,010,772	13,992,687	855,600,399
		1996	49,249,064	3,610,287,315	4,021,614	232,385,173	12,164,480	1,279,371,517	1,624,744	102,411,343	17,597,552	1,109,579,995
		1997	54,524,940	4,732,069,749	4,246,679	329,352,313	13,139,478	1,611,474,011	1,790,379	178,673,155	17,224,097	1,270,353,235
		1998	44,762,722	4,621,959,389	3,098,174	244,097,200	12,100,149	1,514,358,683	3,232,368	376,083,144	14,371,154	1,258,888,603
		1999	69,811,952	5,998,430,717	56,731,572	24,335,372	24,335,372	2,499,819,826	5,032,375	484,338,191	16,836,387	1,243,670,054
(2) ผลิตภัณฑ์พืชน้ำ	1604140201	1995	20,920,727	1,584,895,654	23,988	1,540,117	6,536,791	542,517,567	6,515,052	477,522,913	2,459,249	184,585,853
		1996	21,862,572	1,683,401,813	20,000	1,881,496	5,923,728	498,521,765	12,827,075	927,975,571	368,968	28,140,787
		1997	24,860,945	2,568,937,286	11,580	1,651,564	7,205,353	844,894,635	11,198,742	1,019,845,200	1,106,736	16,559,809
		1998	21,776,194	2,971,404,099	5,476	556,189	5,317,930	789,829,615	10,252,923	1,334,483,195	1,588,224	263,856,399
		1999	23,786,659	2,277,659,256	11,871	201,304	520,374	595,988,034	11,490,055	1,029,824,993	2,069,987	228,168,341

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

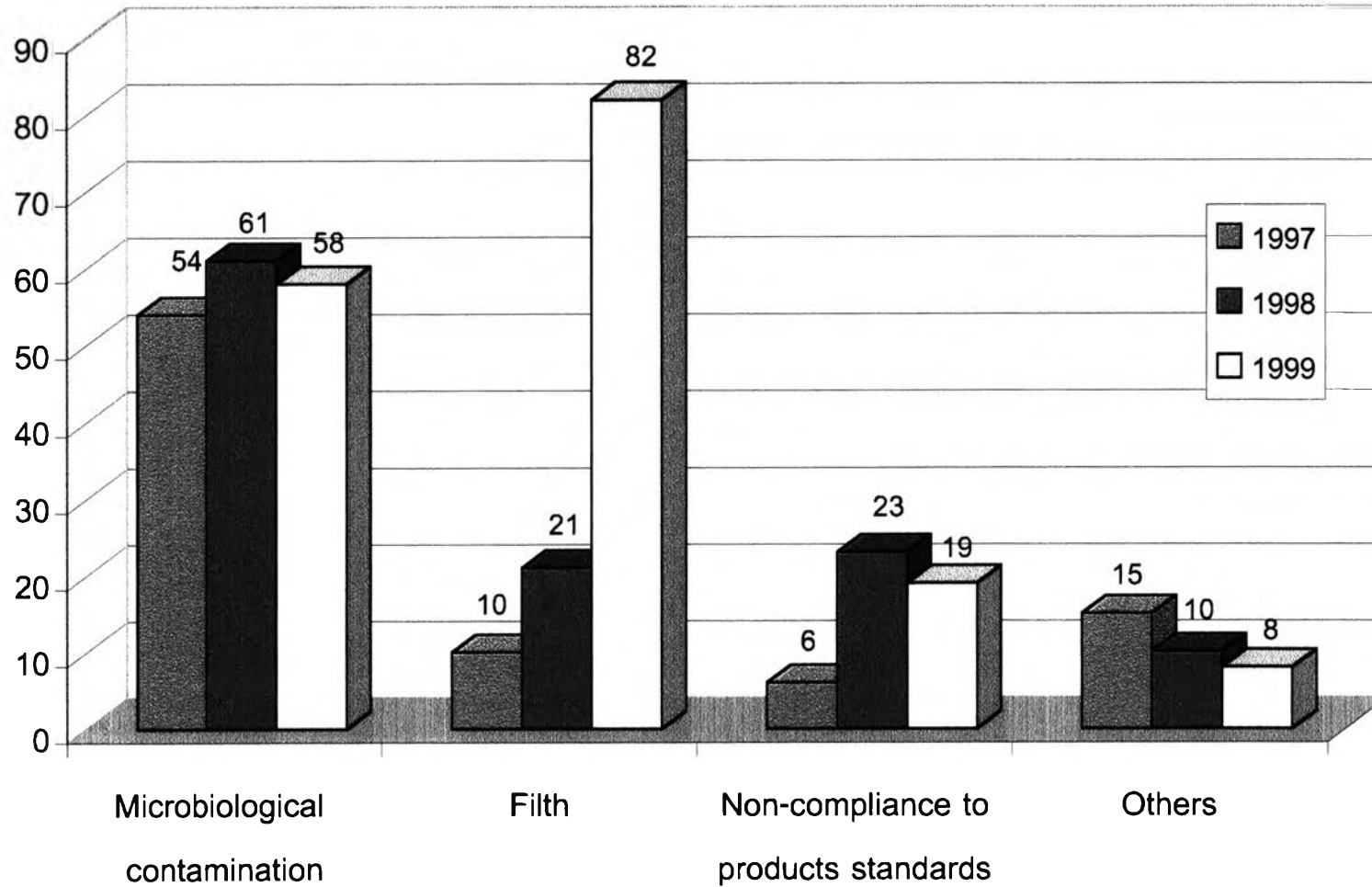
กราฟ 1 : กราฟแสดงสินค้าอาหารไทยที่ถูกกักกันโดยสหรัฐอเมริกา

USFDA Detention List of Thai Food Products (1998)

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

Fishery products detained in US (1997-1999)

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์